

26 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» —«*Lloat sigueu*»—

46 L'EGOISME de l'ésser humà és un problema greu

Si ens convertim en el centre de tot, i ho posem tot al servei dels nostres propis interessos ignorant les necessitats dels altres, **el progrés de tota la humanitat mitjançant l'exercici de la solidaritat es converteix en un somni que mai no esdevindrà realitat.**

En examinar els resultats de les *Cimeres Mundials* sobre el canvi climàtic, observem que el procés d'arribar a acords que responguin a les exigències del bé comú ha de superar la dificultat de sacrificar els interessos de cada país. És a dir, l'egoisme dels ciutadans es reflecteix en els portaveus dels diversos països, i el bé comú difícilment es converteix en l'objectiu que entre tots han d'assolir.

Malgrat això, **el cor humà és capaç de sobreposar-se als instints egoistes i d'obrir-se generosament als altres; és a dir, podem sortir de nosaltres mateixos i anar a l'encontre de l'altre.** Aquest principi també s'hauria d'aplicar quan els qui representen els països més poderosos del món es reuneixen per adoptar decisions que beneficiarien els més pobres, encara que comportessin un sacrifici per als més rics. «*La Carta de la Terra (la Haia, 2000) invità tothom a deixar enrere una etapa d'autodestrucció i a començar de bell nou, però encara no hem desenvolupat la consciència universal necessària per fer-ho possible*» (LS 207).

En aquest context, és lògic que ens preguntem: Quins resultats pràctics s'aconseguiran en compliment dels acords adoptats pels 195 països que participaren en la *Cimera de París* celebrada l'any 2015? **Tan sols una preocupació desinteressada pels altres, que comporta el rebuig de tot tipus d'egoisme, ens permetrà la pràctica d'una solidaritat que arribi a tothom, sobretot als més necessitats.**

Tan sols serem capaços d'emprendre un nou estil de vida si aconseguim superar el nostre individualisme. «*La preocupació desinteressada pels altres, i el rebuig de tota mena d'egocentrisme i d'egoisme, són essencials si realment volem*

tenir cura dels nostres germans i germanes i del medi ambient natural. [...] **Si aconseguim superar l'individualisme serem capaços de desenvolupar un estil de vida alternatiu i provocar canvis significatius en la societat»** (LS 208).

47 El canvi d'hàbits requereix un gran esforç en L'EDUCACIÓ

Alguns joves mostren una consciència ecològica admirable. Malgrat això, se'ls veu incapaços de frenar i dominar el seu afany de consumir. Aquest comportament mostra una incoherència i fins i tot una immaduresa difícils d'explicar.

La gravetat de l'actual crisi ecològica, que és alhora una crisi de caràcter cultural, exigeix decisions que comporten l'adopció de nous hàbits per part de tots els ciutadans, sense excepcions. Si això és així, **ningú no qüestionarà que l'educació hi ha de jugar un paper rellevant.** «*Molts saben que el progrés actual i la mera acumulació d'objectes i plaers no basten per donar sentit i satisfacció al cor humà, però no se senten capaços de renunciar a tot allò que el mercat els ofereix*» (LS 209).

Molts joves mostren una sensibilitat ecològica i un esperit generós que sovint no són fàcils de descobrir en els adults, que tenen més dificultat a l'hora de canviar el seu estil de comportament. Al capdavall, ens trobem davant el que, amb tota la raó del món, podem qualificar d'un autèntic *desafiament educatiu*.

El canvi d'hàbits requereix educació, i ara cal que posem l'accent en la importància d'una *educació mediambiental* que garanteixi que, al llarg de tota la vida, els ciutadans aprenguem a comprendre i acceptar el profund significat de **l'ètica ecològica**. «*L'educació ambiental hauria de disposar-nos a fer el salt cap al transcendent, des d'on l'ètica ecològica adquireix el seu sentit més pregon*» (LS 210).

L'educació mediambiental no haurà de consistir en la transmissió de coneixements als alumnes perquè aquests els aprenguin i, així, sàpiguen de què va la cosa. Es tractarà d'assegurar que tots adquireixin i desenvolupin les *competències personals* que els garantiran la pràctica d'una **ciutadania ecològica**; això comportarà l'adopció d'uns hàbits i la realització d'unes pràctiques que repercutixin eficaçment en la protecció del medi ambient. «*Si ho fem per motivacions profundes, el fet de reutilitzar una cosa en lloc de llençar-la ràpidament pot ser un acte d'amor que manifestarà la nostra pròpia dignitat*» (LS 211).

«L'educació mediambiental es realitza en àmbits molt diversos: l'escola, la família, els mitjans de comunicació, la catequesi, etc. Una bona educació escolar en la infantesa planta unes llavors que poden produir fruits al llarg de tota la vida» (LS 213).

- Quins coneixements has adquirit, pel que fa a la **ciutadania ecològica**, en els anys d'escolarització?
- Analitza els teus hàbits de consum i cerca alternatives d'actuació a partir de criteris de **responsabilitat ambiental**.

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS